

SETMANARI IL·L·STRAT DE LITERATURA NOVAŞ Y ANUNCIŞ

Número Extraordinari

15 CENTIMS

SURT LOS DISSAPTES

15 CÉNTIMS

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
 En Barcelona. Ptas. 2 trimestre.
 Fora ciutat. » 2 »
 Los suscriptors del interior reben
 las obras del folletí encuader-
 nadas.

Director: D. JOAN BRÚ SANCLEMENT

REDACCIÓ: Y ADMINISTRACIÓ:
 Carrer de las Cabras, 13, según.
 Bussá a la escala

PREUS DE CADA NUMERO:
 Número corrent. . . . 10 cts.
 » extraordinari. . . 15 »
 Los números atrassats son al ma-
 teix preu y sense folletí.

D. ANTON NICOLAU

Avuy continuém en nostra galería de retratos, lo del conegut mestre compositor y excelent director d' orquesta Sr. Nicolau, al cual haurán tingut ocasió d' aplaudir mes d' una vegada nostres llegidors.

TEATRO CATALÁ

MORIR PER L' HONRA.—Monólech en vers, original de Joseph M. Solanas. Estrenat la tarde del 5 en la societat «Reunió Familiar Bartrina.»

Basat l' assumpto d' aquesta obreta en un fi altament moral, l' autor ha sapigut treuren molt partit dintre 'l reduhit cercle d' un monólech.
 L' autor sigüè molt aplaudit junt ab lo jove D. Joaquira Llonch, que desempenyá 'l personatge ab molt acert.

J. X.

Recansa

I

Sabia un bell roseret
 tot ple de roses florides,
 hont un gentil rossinyol
 reflaba nit y dia.

Mes vingué un dia un mal vent,
 les roses queyan marcides;
 y sentint xiulá á una serp
 lo rossinyolet fugia.

Adeu, gay rossinyolet,
 ¡tos cántichs tan que 'm plauhian!
 adeu, roseret florit;
 adeu, amoretes mies.

II

Lo roser n' era el meu cor,
 mas virtuts les roses fines,
 lo mal vent fou lo pecat
 que un jorn les deixá marcides,

L'ignorancia 'l rossinyol
que de sopte 'm fugí un dia,
sentint xiular propet seu
d' orgull la serp malehida.

III

Ay! quant me reca aquell temps
en que ignocent jo vivia;
qui pogués desfè 'l camí
per tornarhi desseguida.

JOAN ALBERN Y TORT.

L' ENGINY DELS ENAMORATS

Així com s'organisan exposicions del Llibre, del Vidre y de diferents ramificacions del saber humà, si algun dia, per iniciativa d' alguna corporació oficial ó particular, arriba á celebrarsen una d' enginyers dels enamorats, me comprometo á aportar una bona colecció de datos, destinats á una de las seccions que deuria classificar-se ab lo nom de: *Medis de que 's valen los enamorats pera trametrers la correspondencia.*

Ja m' penso que algú dirá: Home, aixó es molt senzill; de quias medis s' han de valdres més cómodo y expedit que 'l correu?

¡Oh, infelís y tranquil mortal, que sols sabs seguir las vias fiescadas per la rutina! Com se coneix que no has íngut d' espremet lo cervell pera trovar algun medi de fer arribar á mans del teu ídol, cap d' aquellas cartetas en que s' hi tanca, ab tot ingenuitat, lo que 'l cor ha comunicat á la ploma sempre ab més elocuencia, encare que ab menos convenciment que la paraula.

¡Lo correu! Adeu, misteri, aquell sagrat misteri que ve á esser lo pare pedás dels enamorats. ¡Lo correu! una carta que després d' haverhi imprés més ó menos bé, l' estat de l' ánima adolorida. Ah! incluhinhi al clóurerla uns quants ignocents petons. ¡Oh! abandonar-la desde un estanch deixantla passar del bussó á la saca, permetent se confongui entre las demés cartas, fins exposarla anar de costat ab una de prosáica, motivada per la demanda d' una partida de mitjons? Aquest rutinari sistema quedi en bon hora rressagat, pera 'ls enamorats que viuen én distinta població; prou pena tenen en no poguer servir-se d' altre medi y tenir de pagar sellos y carter.

L' enamorat, es per excelencia, un ser de refinada delicadesa que, fins acostuma en lo moment psicológica á ferho tot al revés de 's altres mortals. Com ho explicaria donchs que 'ls demés no titubejin en donar lo dur calificatiu de bestiesas á la major part dels actes qu' ells fan ab lo major naturalitat del mon? ¡Pobrets!

En aquets actes, es ahont trovariam tema abundant pera lo qu' hi dit al comensar aquestas ratllas, y encare sense mourens de anar estudiant los variats sistemas de que 's valen, pera trasmetrer sas missivas amorosas.

Passém per alt, per gastats y per lo tant ja del domini públich, dels enamorats, la carta llensada ab pedra y fil, la qu' es dona lligada al extrém d' un cordill, la que logra trasmetres dintre la badana d' un sombrero y la qu' es deixa en un dels travessers més elevats del redera la porta de la escala. Com á demostració de més enginy n' explicaré dos ó tres que segurament en la indicada exposició, se n' endurian medalla de primera classe.

En Joanet y la Carmeta estavan bojament enamorats. Per una d' aquellas casualitats dels que s' han de guanyar la vida treballant, sols podian veurers los dias

de festa. En los dias feyners, las pocas horas de descans que tenian eran las del un, tan contraposadas á las del altre, que no podian veurers. Per amaynar l' anyoransa que 'ls produhia la escassés de noticias durant tota la setmana, varen determinar confiarlas á la ploma. Mes, com ferho per trasmetrerlas, salvant tafanerias, comentarís y certa oposició de la familia d' un de ells?

No trigaren gaire en trovar lo medi.
¡Lo que no s' arriban á pensar aquets enamorats!...
Un d' aquells gerros de ferro, de la balastrada del carrer d' Aragó 'ls servi perfectament. Durant una pila de dias, no fallá may. Ella qu' hi passava avants de las sis del matí, substitubia per un altre, la carta qu' ell hi havia deixat á ia una de la nit, havent també recullit la d' ella.

La cosa aná marxant sens destorb; fins qu' un dia que va plourer molt, un d' ells, en lloch de carta, va trovarhi un pegat de paper, sols aprofitable per encastar contra la paret, com fa la canalla ab las bolas de fanch.

En Joanet y la Carmeta buscaren altre recurs. Lo trovaren aviat, essent aquest, igualment ingenió que l' anterior y de bons resultats.

Esculliren pera nou depositari de sas confidencias, un banch del Passcig de Gracia.

Un banch? Si senyors, sí, un banch dels de pedra: escoltin la forma en que 's feya l' dipósit.

La carta era enganxada ab ostias y alguna vegada ab pá mastegat, á la part de sota de la llosa del pedris.

Durant vint y tants dias consecutius las cartas passaren sense cap classe de contrarietats, del un á l' altre, sens esser vistas, ni cap perill de vent ni pluja.

Aquest nou sistema no durá més, perquè á la que feya vint y un dia la carta no comparegué. Alguna criatura jugant per allí, dégué descubri-la. Aixó 'ls tenia sens cuydadó porque ja tenian la precaució de no firmarlas. Sols los obligaba á cambiar d' amagatall, porque ja es cosa sapiguda; secret descubert, perduda sa virtut.

Als dos dias ja 'n trovaren un altre, y... aquet si que per lo ben pensat, es mereixedor d' un premi. Lo més extraordinari del cas, es que 'l lloch nou qu' esculliren era en lo punt més concorregut de Barcelona.

Considerin! casi pot dirse que deixavan las cartas al mitx de la rambla.

En més de tres mesos que vá durar lo carteig, ¡si 'n va passar de gent amunt y avall, de tort y de través! donchs no 's va perdre ni una sola carta; fins que varen casarse, y diuhen que al endemá, encare varen anarhi á recullir l' última, porque la Carmeta no havia pogut per falta de temps.

¡Que poch serán los que 's pensin que 'n tota la rambla pugui haverhi un punt, un reconet apropósit pera aquell objecte! Y un cop ho sápigam, encare que passi com ab lo del ou de Colon, li reconeixerán tanta certitut y seguritat com á n' els dos sistemas anteriors, del gerro y pedris....

Vaig á dirho?... Ja sé que perdrá tota la virtut, porque ho esbombarán y no podrá servir per ningú mes; pero, vaja, com que 'l tal amagatall ja va dur á terme un casament, ja se 'l pot jubilar, s' ho te ben merescut.

Donchs allá vá... Veurán com era lo que se 'n diu casi al mitx de la rambla:

Cuan passin per la rambla—de Canaletas, fixinse ab lo segon arbre de la dreya,—casi al devant de La Tropical—mirin be 'l tronch, arran de terra té un forat que l' atravessa de part á part, pero ab una concavitat cap al cor en que hi cap perfectament un objecte.

Que tal, es ó no es enginy lo dels enamorats? ¡Vés en Joanet y la Carmeta ahont varen anar á trovar un bon anagatall!

Cuan hi passin, fixinshi.

¡Veurán, qu' está ben trovat!

J. XIMENO PLANAS.

Dotzé Petit Concurs

PENSAMENTS

(BASES PUBLICADAS EN LO NÚMERO 128)

LLISTA DELS PLECHS REBUTS

1, Son com penso.—2, Del meu magí.—3, Meus.—4, Aquí van.—5, Vritats puras —6, De la meva collecció.—7, Espurnas.—8, Pensar es viurer.—9, Del meu album.—10, Del meu hortet.—11, Acabats de cullir.—12, *L' home que may...*—13, Lo pensament du la marca del autor.—14 La ciencia del poble.—15, ¿Son nous?

16, ¡De tot un poch!—17, Del cor.—16, ¡N' hi fet molts!—19, ¡Ves si 'n tinch!—20, Pensats.—21, ¿Tinch rahó?—22, D' un apuntador retirat.—23, Del meu planté.—24, Apa noyas que son tendres.—25, ¿Pensaré bé?—26, ¡Mal pensats!—27, Dos pensaments en un —28, Forma del mon.

29 No t' alabis ruch.—30, ¡Quina gana que tinch!—31, Visca la honradés.—32, Aquí van.—33, Grans de mostassa.—34, Cinch espurnas del cervell.—35, Del cor al paper. 36, Espigoladuras del meu tros.—37, ¡Victor!—38, Son petitets.

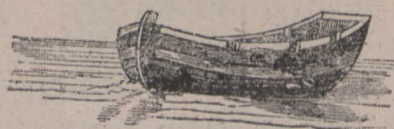
En lo número vinent se publicará 'l fallo.

GANTAR

Los llabis de ta boqueta
 son dolços ¡ay! com la mel;
 pero ta llengua, nineta,
 es mes amarga que 'l fel.

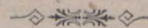
SALVADOR BORRUT y SOLÉ

MARINERESCA

Tres cosas hi ha en lo mon
 subjectes á lleys semblants,
 tres cosas sempre mudables,
 que son: home, cel, y mar,
 lo cel te dias espléndits
 y dias de tempestat;
 veyém lo mar bonancible
 y lo veyém bramulant
 y en lo cor del home alternan
 alegrías y pesars.
 Estant condemniats á viurer
 entre dos immensitats,
 disfrutar diuix completa
 los marineros no logram;
 que si lo mar no s' altera,
 ni s' ennuvola l' espay,
 nos trontoila l' anyoransa,
 nos malmeten los afanys.

JOSEP CORTILS y VIETA.

EPIGRAMA

En lo pis del senyor Gual,
 dins de la sala de rebre,
 varen guardar un pessebre
 l' any passat al ser Nadal.

Sent petit, quan á uns y altres
 la senyora l' ensenyaba:
 —Es un pessebre, esclamaba,
 que sols *serceix* per nos altres.

PRÓSPER GANDARA.

¡POBRE AUTOR!

Efectes d' un mal éxit.

ROMANS

La novetat d' avui, es lo folletí del present número Hi van 24 planas, formant completa tota la comedia en un acte y en vers, arreglo de D. Abelardo Coma, estrenada ab bon èxit en lo teatro Tivoli.

En lo número vinent, comensará la preciosa comedia en un acte y en vers *¡Tot per ella!* original de D. Antoni Careta y Vidal, estrenada ab excelent acceptació á ultims d' Abril d' aquest any en lo teatro Romea. Aquesta obra quedarà publicada ab sols dos números extraordinaris

—Agrahits de tot cor, per las mostrás de sentit péssam dirijidas á J. Ximeno Planas, per la recent mort del seu pare, rebudas particularment ó fentsen ressó diferents colegas, remerciém á tots desde aquestas columnas, tan interessant com inolvidable atenció.

—Diumenge passat celebrá ab molt lluhiment la nova societat Reunió Familiar Bartrina, la segona funció. Formá part d' ella la pessa *Cura de Cristiá*.

—Al Tivoli ha tingut lloch la represa de la bonica opereta *Surcouf*, essent sas representacions celebradas ab gust, pel números públich que acut á saborejar novament, l' interessant argument y bella música d' aquesta obra

Continuan activantse los preparatius del espectacle *Miss Robinsón*.

—Han sigut escripturats pera la próxima temporada catalana del teatro Romea, los celebrats artistas Tutau y Mena.

—La pantomima *La esclavitud de los negros*, composta per D. Fernando Guerra, ha proporcionat durant tota la setmana, molt bonas entradas elogiantse y aplaudintse molt al autor y á tots los artistas que ab tant acert l' interpretan.

—S' está imprimint la celebrada sarsuela *Lo príncip del Congo*, lletra y música originals de Urbano Fando.

—Dissapte en lo teatro Nove at's, se doná la primera representació de l' ópera *Gli Ugonotti*. Se resenti de ensaigs, quin defecte ha desaparegut en las representacions successivas, valent grans aplausos á tots los artistas y al mestre concertador senyor Goula (fill).

—En lo próxim hivern en lo teatro Liceo se posará en escena *Sylvia*, gran ball en tres actes, música del mestre Delibes.

—En lo Jardí Espanyol continúan representantse ab èxit las sarsuelas *Ali-Oli* y *La llanterna màgica*. Se preparan interessants estrenos.

—Al *Gracia* ha obtingut bon èxit la sarsuela política *La merienda*.

—Lo concert que la Societat corai Euterpe celebrá dimecres, estigué dedicat á la memoria del Mtre. Clavé. Se vegé favorecut per tan extraordinaria concurrencia que ompli per complet lo teatro Tivoli.

L' escullit programa, compost en sa majoria de bellas composicions del immortal mestre, sigueren aplaudidas ab deliri.

—Hem sentit algún comentari referent á que en la vinent temporada d' hivern en lo teatro Tivoli, es probable que la companyia de sarsuela estigui baix la direcció del distingit actor D. Anton Tutau.

—En la festa major que actualment celebra la vila de Gracia, entre 'ls carrers adornats, que més cridan l' atenció, destaca, merescudament, per sa bellesa y originalitat, lo carrer Culebra, quin arreglo ha estat baix la direcció del artista D. Joan Pruna.

—A Badalona s' ha inaugurat lo monüment dedicat á honrar la memoria del patrici Roca y Pi conegut per *Pare dels pobres*. L' obra artistica qu' embelleix la venina població es notable y digna del noble objecte á que se la destina.

—La companyia d' opereta Gargano, continúa actuant ab gran acceptació, en lo teatro Eldorado. *Escole é Euristeo*, *Marina*, *Santarellina* y *La Gran-Via* han sigut las obras representadas últimament ab molt aplauso, especialment la última que se ha donat á coneixer ab las modificacions introduhidas per las companyias italianas, havent sigut ben rebudas del públich barceloní.

Dimars funció á benefici del celebrat tenor Acconci que tingué ocasió d' apreciar ab ella las simpatias que en tan poch temps ha sapigut guanyarse.

Pera dijous estava anunciada la primera representació de *El duo de la Africana*, de la que 'ns ocuparém en lo número próxim.

—La societat «La Granada», de Gracia, doná dimecres passat, una representació del preciós drama *Lo dir de la gent*.

—La junta directiva del «Foment Martinense», ha convocat la celebració de un certámen científich-literi, pera la próxima festa major de Sant Martí de Provensals.

CUL DE SACH

Se presenta un jove aficionat á las ratllas curtas, á un celebrat poeta.

—Venia perque 'm dongués un concell. Aquí li porto dos sonets que hi compost al objecte de donar los dias á una senyora.

—Molt bé, jove.

—Y voldria que vosté 'm fes lo favor de dirme quin li sembla millor, y esquinsar l' altre.

Lo poeta agafa un dels sonets, y després de llegirlo detingudament, diu ab calma y tornantli.

—Jove, entrégüli l' altre.

—¿L' altre sonet? ¡Si vosté no l' ha llegit!

—Es que no pot ser qu' estigui pitjor que aquest.

SOLUCIONS ALS ENIGMAS DEL NÚMERO 131

XARADA.—Sal-vi.

ANAGRAMA.—Ruch-roch.

TARGETA.—L' ase d' en Mora.

AVIS

Tots los senyors que vulguin la comedia **TRES PERSONAS** encuadernada, poden passar á verificar lo cambi en nostra administració: Cabras, 13, segon, primera. Entregant lo folletí en bon estat y la cantitat de 10 céntims de pesseta, se 'ls cambiará per altre exemplar encuadernat ab sas corresponents cubertas.

Las cubertas soltas valen 5 céntims.